

Institut Català de la Salut
Memòria 2015

Gerència Territorial
Metropolitana Sud

Amb aquest recull d'activitats volem reconèixer la tasca que duen a terme, dia rere dia, tots els professionals de l'Institut Català de la Salut; prop de 39.000 persones que han fet de la nostra institució un referent mundial basat en l'assistència excel·lent. L'organització ha esdevingut el pal de paller del model sanitari català forjat amb la Llei d'ordenació sanitària de Catalunya, que tot just l'any 2015 ha celebrat el seu vint-i-cinquè aniversari.

L'esforç dels professionals ha aconseguit mantenir un gran nivell de qualitat i humanitat en l'assistència, la docència i la recerca durant la crisi. La complicitat dels pacients ha estat bàsica per afrontar els difícils escenaris d'aquest període, i el seu reconeixement a la feina dels professionals, com testimonien les enquestes de satisfacció, ha estat clau. Des del vessant de la gestió, també s'ha fet un esforç important. Les millores en els sistemes d'informació i en els processos interns han fet possible que avui la nostra organització sigui més eficient que mai.

Tot i així, encara tenim molt de camí per recórrer. Estem vivint una època apassionant. Les organitzacions, la societat i el país s'enfronten a reptes majúsculs que només es podran superar si aposten per la participació de les persones. Precisament, el foment de la participació dels professionals i dels ciutadans és un dels reptes estratègics de l'ICS. En aquest sentit s'emmarquen projectes com ara el Cívics, l'Innòbics i les iniciatives liderades des de la Direcció de Persones i Desenvolupament Professional per promoure el protagonisme i la coresponsabilitat dels professionals a dins de l'organització, com és el Pla d'ordenació de recursos humans. Durant l'any 2015 s'han assentat les bases d'alguns projectes que s'estan desenvolupant al llarg d'aquest 2016.

En les pàgines següents trobareu més informació sobre aquestes iniciatives i sobre les activitats més destacades que han dut a terme els nostres professionals durant l'exercici.

Aquesta memòria és el reflex del vostre compromís amb la sanitat pública catalana. Gràcies per fer-ho possible.

David Elvira Martínez

President del Consell d'Administració de l'ICS

Candela Calle Rodríguez

Directora gerent de l'ICS

Us presentem en aquesta Memòria els fets i objectius més rellevants assolits pels professionals de la Gerència Territorial Metropolitana Sud de l'ICS, que inclou l'Hospital Universitari de Bellvitge, l'Hospital de Viladecans i la Direcció d'Atenció Primària Costa de Ponent.

Els indicadors dels resultats assistencials, de recerca i de docència són un exemple de la feina feta per tots els professionals de la institució i el seu equip directiu, encapçalat pel Dr. Toni Andreu. Els premis Top 20 a la Gestió Hospitalària Global 2015 concedits a l'Hospital de Bellvitge i, per primera vegada, a l'Hospital de Viladecans, són un reconeixement a dos centres compromesos amb l'excel·lència.

L'Hospital Universitari de Bellvitge ha consolidat la seva activitat en els processos d'alta complexitat com són els trasplantaments, la cirurgia oncològica i la radiologia intervencionista, alhora que ha posat en marxa nous espais a l'edifici tecnològic, cridat a ser una àrea d'innovació de l'Hospital en el segle XXI. El 2015 s'han traslladat a la primera planta d'aquest edifici l'Hospital de Dia Mèdic, els gabinets de neurofisiologia i la Unitat d'Esclerosi Múltiple, mentre que, a la planta baixa, ha entrat en funcionament la Unitat d'Alta Resolució de Traumatologia Urgent.

L'Hospital de Viladecans ha registrat un notable increment de l'activitat assistencial i ha iniciat un projecte per millorar la comoditat dels pacients ingressats. Aquesta iniciativa ha permès descongestionar les unitats d'hospitalització, facilitar la feina dels professionals i reduir el temps d'espera dels pacients que procedeixen d'Urgències.

La Direcció d'Atenció Primària ha executat reformes de millora en molts centres i ha continuat treballant en l'abordatge integral i integrador de l'atenció als pacients i la promoció de la salut entre la població. El programa INFADIMED, destinat a combatre l'obesitat infantil, n'és un bon exemple.

A més, cal destacar que el 2015 l'Àrea Metropolitana Sud ha estat especialment activa a l'hora de desenvolupar processos de participació i governança de les institucions. Una fita que l'actual equip directiu té intenció de continuar i promocionar.

Tota aquesta activitat ens identifica amb una marca que revela compromís, excel·lència, passió i ètica. I, en la construcció d'aquesta marca, la clau són les persones, els centenars de professionals que, dia a dia, malgrat totes les dificultats dels temps presents, fan que els ciutadans de Catalunya tinguin aquesta institució com a referent d'un dels millors sistemes de salut del món.

Montserrat Figuerola

Gerent territorial de l'ICS a l'àrea Metropolitana Sud

► L'ICS a l'àrea Metropolitana Sud

L'Institut Català de la Salut, l'empresa pública de serveis de salut més gran de Catalunya, disposa de nou gerències territorials per prestar atenció sanitària a tot el territori. Una d'aquestes és la Gerència Territorial Metropolitana Sud (GTMS), que inclou l'Hospital Universitari de Bellvitge, l'Hospital de Viladecans i la Direcció d'Atenció Primària Costa de Ponent.

En total, la Gerència dona cobertura a 68 municipis i una població d'1,3 milions de persones. Hi treballen 8.100 professionals.

L'Hospital Universitari de Bellvitge

L'Hospital Universitari de Bellvitge és un centre hospitalari de tercer nivell, el de màxima complexitat. Disposa de totes les especialitats medicoquirúrgiques excepte pediatria i obstetrícia. És l'hospital de referència comunitari per als habitants de l'Hospitalet de Llobregat i el Prat i també és referent, en els processos que requereixen alta tecnologia, per a l'Àrea Metropolitana Sud, el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre.

En els darrers anys ha iniciat un ambiciós procés d'ampliació amb la posada en marxa d'un nou edifici que compta amb una superfície de 45 mil metres quadrats i que s'està equipant de manera progressiva. El 2015 s'hi ha traslladat l'Hospital de Dia Mèdic, la Unitat d'Esclerosi Múltiple i els gabinets d'exploració de neurofisiologia.

L'Hospital de Bellvitge és un centre docent universitari vinculat a la Universitat de Barcelona que imparteixen els estudis de medicina, infermeria, odontologia i podologia. En l'àmbit de la recerca, forma part de l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge.

L'Hospital de Viladecans

L'Hospital de Viladecans és el de referència de cinc municipis (Viladecans, Gavà, Castelldefels, Begues i Sant Climent de Llobregat) i presta atenció sanitària a una població de 183.000 habitants. Està acreditat com a hospital bàsic d'aguts i té com a hospitals de referència el de Bellvitge per a adults, el de Sant Joan de Déu per a nens i el de Sant Boi de Llobregat, per a obstetrícia. Ofereix un ampli ventall d'especialitats mèdiques i quirúrgiques i compta amb una àmplia cartera de serveis. Actualment, el centre es troba immers en un projecte de reforma i ampliació que triplicarà la superfície actual de les instal·lacions.

La Direcció d'Atenció Primària Costa de Ponent

La Direcció d'Atenció Primària (DAP) Costa de Ponent està formada per tres serveis: Delta del Llobregat, Baix Llobregat Centre i Alt Penedès-Garraf-Baix Llobregat Nord. Entre tots sumen 54 equips d'atenció primària, dos equips penitenciaris i dos equips d'atenció pediàtrica territorial. A aquesta oferta cal afegir les unitats d'atenció continuada, atenció a la salut sexual i reproductiva, atenció domiciliària, rehabilitació, salut mental, salut laboral i salut internacional. Aquests serveis es coordinen amb els hospitals de la Gerència Territorial i altres hospitals públics de referència amb l'objectiu de donar una atenció d'excel·lència a la població.

L'activitat en un dia

Atenció primària

- **16.862** visites de medicina de família
- **3.528** visites de pediatria
- **9.250** visites d'infermeria
- **880** visites d'odontologia
- **333** visites de treball social
- **1.384** visites d'atenció continuada
- **340** visites del Programa d'atenció domiciliària i equips de suport (PADES)

Hospital Universitari de Bellvitge

- **134** altes
- **68** intervencions quirúrgiques majors
- **268** urgències
- **1.980** consultes externes
- **135** sessions d'hospital de dia
- **3** visites d'hospitalització domiciliària

Hospital de Viladecans

- **46** altes
- **23** intervencions quirúrgiques majors
- **123** urgències
- **620** consultes externes
- **38** sessions d'hospital de dia
- **3** visites d'hospitalització domiciliària

Atenció primària

Recursos estructurals

- 60 centres d'atenció primària
- 46 consultoris locals
- 4 centres d'urgències d'atenció primària (CUAP), 1 dels quals de gestió compartida amb l'Ajuntament de Castelldefels
- 21 punts d'atenció continuada (PAC)
- 4 centres d'atenció especialitzada
- 2 serveis de diagnòstic per la imatge
- 1 laboratori clínic

Recursos assistencials

- 54 equips d'atenció primària, 1 dels quals de gestió compartida amb l'Ajuntament de Castelldefels
- 2 equips d'atenció primària penitenciaris
- 2 equips d'atenció pediàtrica territorials
- 3 unitats d'atenció continuada i urgències de base territorial (ACUT)
- 3 serveis d'atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)
- 3 unitats del Programa d'atenció domiciliària i equips de suport (PADES)
- 3 unitats de rehabilitació
- 1 unitat de salut mental
- 1 unitat de salut laboral
- 1 unitat de salut internacional
- 9 serveis de diagnòstic per la imatge

Hospital Universitari de Bellvitge

- 27 quiròfans
- 3 unitats de reanimació que disposen de 29 punts d'atenció
- 1 unitat de cirurgia major ambulatoria (CMA)
- 204 consultoris de consultes externes (inclosos els gabinets)
- 48 punts d'atenció d'hospital de dia
- 66 boxs d'urgències amb 95 punts d'atenció
- 1 laboratori clínic
- 52 equipaments d'alta tecnologia, inclosos els gestionats per l'Institut de Diagnòstic per la Imatge (IDI) i per l'Institut Català d'Oncologia (ICO)
- 636 llits disponibles:
 - 541 llits convencionals
 - 95 llits de crítics i semicrítics
- 1 unitat de salut internacional

Hospital de Viladecans

- 5 quiròfans
- 2 unitats de reanimació que disposen de 13 punts d'atenció
- 1 unitat de cirurgia major ambulatoria (CMA)
- 47 consultoris de consultes externes (inclosos els gabinets)
- 7 punts d'atenció d'hospital de dia
- 24 boxs d'urgències amb 43 punts d'atenció
- 1 laboratori clínic
- 8 equipaments d'alta tecnologia inclosos els gestionats per l'Institut de Diagnòstic per la Imatge (IDI) i per l'Institut Català d'Oncologia (ICO)
- 117 llits convencionals disponibles

EAP per comarques

Baix Llobregat

EAP Abrera
EAP Begues
EAPP Brians 1 | Sant Esteve Sesrovires
EAPP Brians 2 | Martorell
EAP Camps Blancs | Sant Boi de Llobregat
EAP Can Bou (gestionat pel CASAP: ICS i Ajuntament de Castelldefels)
EAP Can Vidalet | Esplugues de Llobregat
EAP Castelldefels
EAP Corbera de Llobregat
EAP Disset de Setembre | El Prat de Llobregat
EAP Doctor Bartomeu Fabrès AngladalGavà
EAP Doctor Pujol i Capçada | El Prat de Llobregat

EAP El Pla | Sant Feliu de Llobregat
EAP El Serral | Sant Vicenç dels Horts
EAP Esparreguera
EAP Gavà
EAP Gavarra | Cornellà de Llobregat
EAP Jaume Soler | Cornellà de Llobregat
EAP Les Planes | Sant Joan Despí
EAP Lluís Millet | Esplugues de Llobregat
EAP Maria Bernades | Viladecans
EAP Martí i Julià | Cornellà de Llobregat
EAP Martorell Urbà
EAP Martorell Rural
EAP Molí Nou | Sant Boi de Llobregat
EAP Molins de Rei

EAP Montclar | Sant Boi de Llobregat
EAP Pallejà
EAP Rambla | Sant Feliu de Llobregat
EAP Ramona Via | El Prat de Llobregat
EAP Sant Andreu de la Barca
EAP Sant Ildefons | Cornellà de Llobregat
EAP Sant Just Desvern
EAP Vallirana
EAP Verdaguier | Sant Joan Despí
EAP Vila Vella | Sant Vicenç dels Horts
EAP Viladecans
EAP Vinyets | Sant Boi de Llobregat

Alt Penedès

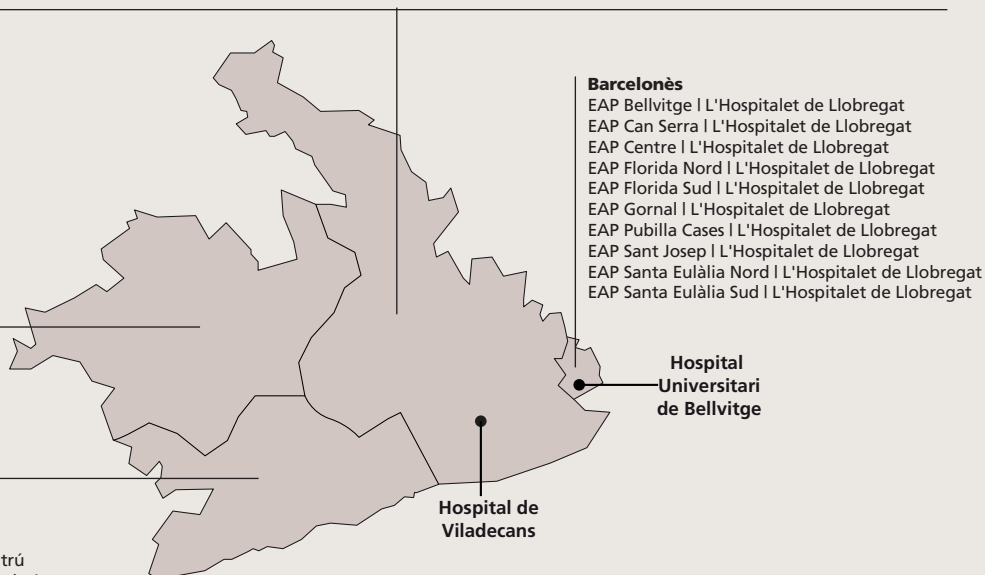
EAP Penedès Rural
EAP Sant Sadurn d'Anoia
EAP Sitges
EAP Vilafranca del Penedès
EAPT Alt Penedès

Garraf

EAP Cubelles - Cunit
EAP Garraf Rural
EAP Jaume I | Vilanova i la Geltrú
EAP Sant Joan | Vilanova i la Geltrú
EAP Sitges
EAPT Garraf

Barcelonès

EAP Bellvitge | L'Hospitalet de Llobregat
EAP Can Serra | L'Hospitalet de Llobregat
EAP Centre | L'Hospitalet de Llobregat
EAP Florida Nord | L'Hospitalet de Llobregat
EAP Florida Sud | L'Hospitalet de Llobregat
EAP Gornal | L'Hospitalet de Llobregat
EAP Pubilla Cases | L'Hospitalet de Llobregat
EAP Sant Josep | L'Hospitalet de Llobregat
EAP Santa Eulàlia Nord | L'Hospitalet de Llobregat
EAP Santa Eulàlia Sud | L'Hospitalet de Llobregat

► Projectes estratègics

Comencen les obres del Laboratori de la Gerència Territorial, ubicat a Bellvitge

Les dependències de l'Hospital Universitari de Bellvitge que acolliran el Laboratori Clínic Territorial de l'àrea Metropolitana Sud (LCTMS) s'han començat a reformar el segon semestre del 2015. L'agrupació funcional del Laboratori Clínic de l'Hospitalet-Cornellà, el Laboratori Clínic i Servei de Microbiologia de l'Hospital Universitari de Bellvitge i del Laboratori Clínic de l'Hospital de Viladecans significarà integrar-los en un sol espai físic, tot i que el laboratori de Viladecans mantindrà la ubicació actual.

El nou laboratori oferirà un servei especialitzat del diagnòstic, pronòstic i seguiment adequat a un hospital de tercer nivell i a l'atenció primària que comprèn 47 EAP de l'àrea Metropolitana Sud i 3 EAP de la Catalunya Central, amb els ASSIR corresponents i un total de 83 centres d'extracció i recollida de mostres.

Es promou la coordinació i l'intercanvi de coneixements en temes de diabetis i prevenció de risc cardiovascular

Amb l'objectiu de potenciar la relació amb els metges d'atenció primària de l'àrea Metropolitana Sud, l'Hospital Universitari de Bellvitge ha organitzat el mes de juny una Jornada sobre Diagnòstic i Tractament de la Diabetis, en la qual, per primera vegada, es posa el focus en la continuïtat entre els diferents nivells d'atenció assistencial. S'hi ha parlat de les novetats aplicades al diagnòstic i tractament de la diabetis, com també de les noves tecnologies utilitzades en el tractament d'aquesta malaltia. Entre un 20% i un 30% del total de pacients que ingressen a l'Hospital de Bellvitge pateixen diabetis. Per això, és primordial mantenir una relació òptima entre tots els dispositius assistencials, com també aplicar les noves tecnologies que n'agilitin i optimitzin el tractament.

Col·laboració en cirurgia toràcica amb el Joan XXIII

L'Institut Català de la Salut ha aprovat al mes de juliol l'extensió dels serveis de cirurgia toràcica entre els hospitals de Bellvitge i Joan XXIII de Tarragona, reconeixent així una col·laboració iniciada el 2011 que assegura la uniformitat de criteris en les actuacions diagnòstiques i terapèutiques en ambdós centres. Per a la població de Tarragona, el principal avantatge de l'extensió dels serveis de cirurgia toràcica és que pot ser atesa directament a l'Hospital Joan XXIII i evitar, així, desplaçaments innecessaris. La dependència funcional dels professionals del Joan XXIII respecte dels de Bellvitge forma part d'una experiència pilot de l'ICS.

Pla del tabaquisme al SAP Delta

El Pla per abordar el tabaquisme a diferents nivells cerca millorar les competències professionals, coneixements i habilitats de tot el personal implicat.

Els resultats presenten un increment de l'índex de cessació de l'hàbit tabàquic en els pacients afectats per patologies relacionades amb el consum més prevalent en l'atenció primària (malaltia pulmonar obstructiva crònica, diabetis, hipertensió arterial, insuficiència cardíaca, emfisema o bronquiectàsies), un endarreriment de l'edat d'inici i disminució de la prevalença de consum entre adolescents i joves, i una potenciació de l'autoeficàcia i les estratègies de gestió de la pressió del grup per mantenir-se com a no fumadors.

El Pla també ha potenciat la participació de les escoles amb activitats preventives com ara la "Classe sense fum".

Impuls al Projecte referents al SAP Baix Llobregat Centre

El Projecte pretén crear un cos de coneixement propi per a cada referència clínica, com són la cronicitat, el risc cardiovascular, les malalties cardiovasculars, les respiratòries, la salut mental i la patologia de l'aparell locomotor. Un professional de medicina i un d'infermeria se situen al capdavant de cada referència clínica per desenvolupar accions formatives, de millora clínica o organitzativa i d'optimització de l'ús de noves tecnologies, entre altres. Per portar a terme aquestes accions compten amb l'assessorament d'altres tres professionals de medicina i tres d'infermeria per referència.

Entre els resultats més destacats hi ha el lideratge distributiu, la legitimació competencial i millora d'expectatives professionals, la posada en marxa del Pla de formació específic per a referents (mínim 12 h l'any), la informació clínica i docent amb el disseny i implementació de nous formats, i la utilitat i coordinació en la direcció del SAP, concretada en dues reunions a l'any amb assessors de contingut organitzatiu i dues jornades amb referents de contingut formatiu.

Viladecans redueix la llista d'espera de pròtesi de genoll

Amb l'objectiu de reduir el nombre de pacients pendents d'una intervenció de pròtesi de genoll, la direcció de l'Hospital ha acordat amb el Cat-Salut incrementar al llarg de l'any el nombre d'aquestes intervencions.

S'ha passat, així, de 114 a 182 intervencions, la qual cosa representa pràcticament el 60% d'increment respecte el 2014. Amb aquest augment de l'activitat s'ha aconseguit reduir en un 42,4% el nombre de pacients en llista d'espera de pròtesi de genoll, cosa que ha beneficiat especialment aquelles persones que portaven més temps esperant.

Èxit del Projecte infància i dieta mediterrània de l'Alt Penedès i Garraf

Entre les accions estratègiques que els equips de pediatria de l'Alt Penedès i Garraf han dut a terme per combatre l'obesitat infantil, hi destaca el Projecte infància i dieta mediterrània (INFADIMED). S'ha desenvolupat en quatre escoles de Vilafranca del Penedès i en dues de Sant Pere de Ribes i ha arribat a més de 1.500 alumnes, des de P3 fins a 6è de primària. Els professionals d'infermeria es desplacen a les escoles per explicar els nens la importància de fer una dieta equilibrada.

En l'avaluació quantitativa del programa s'ha detectat una disminució d'un 6,3% de la prevalença en relació amb l'excés de pes entre els alumnes. I en la qualitativa, la iniciativa ha estat valorada com a molt positiva pels infants, les famílies, els docents de les escoles i els professionals sanitaris. Ha suposat un acostament a la comunitat amb metodologia i tecnologia actuals i un llenguatge planer per incidir en un canvi d'hàbits alimentaris i fomentar l'activitat física.

► Activitat assistencial

Activitat d'atenció primària

		Total	% variació 2015/2014
Visites EAP		7.620.651	1,5
Medicina de família		4.165.010	4,7
Visites presencials	Al centre	3.303.981	0,0
	A domicili	60.342	12,9
Visites no presencials	Telefòniques	432.908	0,9
	Telemàtiques	367.779	94,1
Pediatría		871.340	1,2
Visites presencials	Al centre	822.964	0,0
	A domicili	173	-12,2
Visites no presencials	Telefòniques	30.185	-0,1
	Telemàtiques	18.018	129,9
Infermeria		2.284.727	-2,1
Visites presencials	Al centre	1.950.972	-4,2
	A domicili	126.657	3,8
Visites no presencials	Telefòniques	148.636	-5,6
	Telemàtiques	58.462	217,0
Odontologia		217.366	-15,0
Visites presencials	Al centre	206.057	-15,8
	A domicili	3.969	9,4
Visites no presencials	Telefòniques	5.720	-12,7
	Telemàtiques	1.620	82,2

		Total	% variació 2015/2014
Treball social		82.208	3,8
Visites presencials	Al centre	39.436	-1,2
	A domicili	5.020	-1,5
Visites no presencials	Telefòniques	36.462	7,5
	Telemàtiques	1.290	483,7
Visites atenció continuada i urgent		505.186	3,0
Visites presencials	Al centre	447.674	2,5
	A domicili	33.715	12,9
Visites no presencials	Telefòniques	23.797	-0,7
Visites PADES		84.047	25,0
Visites presencials	Al centre	37.344	3,6
	A domicili	20.543	74,5
Visites no presencials	Telefòniques	26.160	34,8
Visites salut mental		10.845	10,5
Primeres visites		2.386	19,1
Visites successives		8.459	8,3
Salut internacional			
Pacients atesos		362	9,37
Visites de viatgers		362	9,37
Visites de patologia importada		0	-
Vacunacions		464	10,21

Font: SIAP i PROSICS.

Activitat de l'Hospital Universitari de Bellvitge

	Total	% variació 2015/2014
Altes¹	33.051	0,94
Altes totals	31.577	-0,12
Altes convencionals	26.575	0,54
Altes de CMA	5.002	-3,45
Urgències de més de 24 hores	1.474	30,44
Pes mitjà de les altes (complexitat GRD)	1,2889	0,32
Estada mitjana (altes convencionals) (dies)	8,17	1,30
Índex d'ocupació (%)	94,80%	0,58
Mortalitat (%)	2,99	3,52
Ingressos	26.593	0,72
Ingressos urgents	13.676	3,35
Ingressos programats	12.917	-1,93
Hospitalització domiciliària	654	-0,30
Sessions d'hospital de dia	33.459	-4,96
Consultes externes²	489.114	0,65
Primeres visites	146.746	-3,43
Visites successives	342.368	2,51
Índex de reiteració	2,33	6,16
Cirurgia major	16.704	-1,60
Intervencions convencionals programades	9.361	-1,97
Intervencions convencionals urgents	2.610	2,03
Intervencions de CMA	4.733	-2,77
Índex de substitució de CMA (%) ³	28,33	-1,20
Cirurgia menor ambulatoria	18.315	-1,71
Urgències	97.763	5,01
Nivell I Ressuscitació (%)	0,42	-2,14
Nivell II Emergència (%)	8,63	-6,49
Nivell III Urgència (%)	42,69	-2,49
Nivell IV Menys urgent (%)	36,35	0,74
Nivell V No urgent (%)	10,18	16,75
Sense assignar triatge (%)	1,73	-1,75
Urgències hospitalitzades	14.074	4,07
Urgències hospitalitzades / total urgències (%)	14,40	-0,89
Urgències/dia	268	5,01
Pressió d'urgències ⁴	51,43	2,61
Mortalitat a urgències (%)	0,21%	-11,66
Visites de telemedicina	24.089	7,54
Salut internacional		
Pacients atesos	6.407	-2,60
Visites de viatgers	6.123	-6,38
Visites de patologia importada	284	647,37
Vacunacions	14.887	4,71

Activitat de l'Hospital de Viladecans

	Total	% variació 2015/2014
Altes¹	11.315	7,05
Altes totals	10.535	11,02
Altes convencionals	6.789	15,75
Altes de CMA	3.746	3,37
Urgències de més de 24 hores	780	-27,84
Pes mitjà de les altes (complexitat GRD)	0,8241	-1,68
Estada mitjana (altes convencionals) (dies)	4,99	-6,38
Índex d'ocupació (%)	95,65%	0,83
Mortalitat (%)	2,29	8,13
Ingressos	6.773	15,05
Ingressos urgents	5.157	24,35
Ingressos programats	1.616	-7,13
Hospitalització domiciliària	657	2,02
Sessions d'hospital de dia	7.042	-0,23
Consultes externes²	153.026	-1,87
Primeres visites	62.101	-3,47
Visites successives	90.925	-0,75
Índex de reiteració	1,46	2,82
Cirurgia major	5.677	0,39
Intervencions convencionals programades	1.510	-4,43
Intervencions convencionals urgents	538	1,51
Intervencions de CMA	3.629	2,37
Índex de substitució de CMA (%) ³	63,92	1,97
Cirurgia menor ambulatoria	9.570	-6,33
Urgències	44.749	0,53
Nivell I Ressuscitació (%)	0,02	13,69
Nivell II Emergència (%)	1,23	9,62
Nivell III Urgència (%)	24,16	17,61
Nivell IV Menys urgent (%)	53,12	2,04
Nivell V No urgent (%)	20,07	-20,11
Sense assignar triatge (%)	1,40	22,97
Urgències hospitalitzades	5.129	25,99
Urgències hospitalitzades / total urgències (%)	11,46	25,33
Urgències/dia	123	0,53
Pressió d'urgències ⁴	76,14	8,09
Mortalitat a urgències (%)	0,12%	-17,10
Visites de telemedicina	10.992	-12,71

Font: SAP Assistencial, CMBD i PROSICS. Dades extretes a abril de 2016.

1. Inclou urgències de més de 24 hores.
2. Inclou consultes externes hospitalàries i d'atenció primària.
3. Intervencions CMA / total d'intervencions quirúrgiques.
4. % d'ingressos urgents / total d'ingressos.

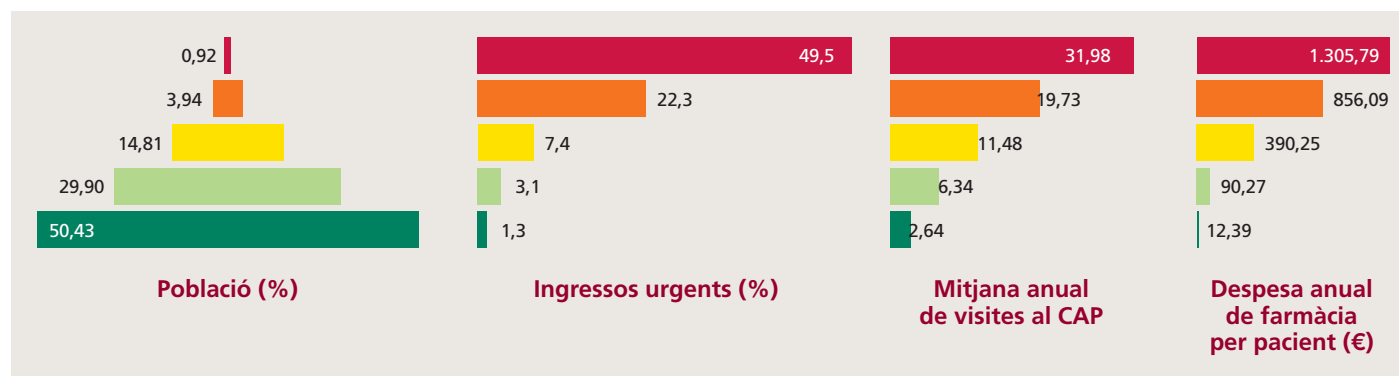
Estratificació de la població assignada atesa pels equips d'atenció primària de l'ICS a la Metropolitana Sud

Els grups de morbiditat ajustats (GMA) són un sistema d'agrupació de morbiditat desenvolupat en el nostre entorn sanitari que permet classificar les persones ateses en grups homogenis a partir dels seus problemes de salut. Aquests grups són excloents (és a dir, cada persona queda classificada en un únic GMA), tenen en compte la multimorbiditat (especialment en malalties cròniques) i assignen a cada individu un nivell de complexitat determinat. Això permet estratificar la població segons les seves necessitats assistencials.

Tot i que suposen una petita part de la població, els malalts inclosos en estrats superiors de risc representen un impacte molt elevat respecte del consum total de recursos assistencials (hospitalitzacions, visites o despesa en farmàcia). A mesura que augmenta l'edat, el risc clínic creix.

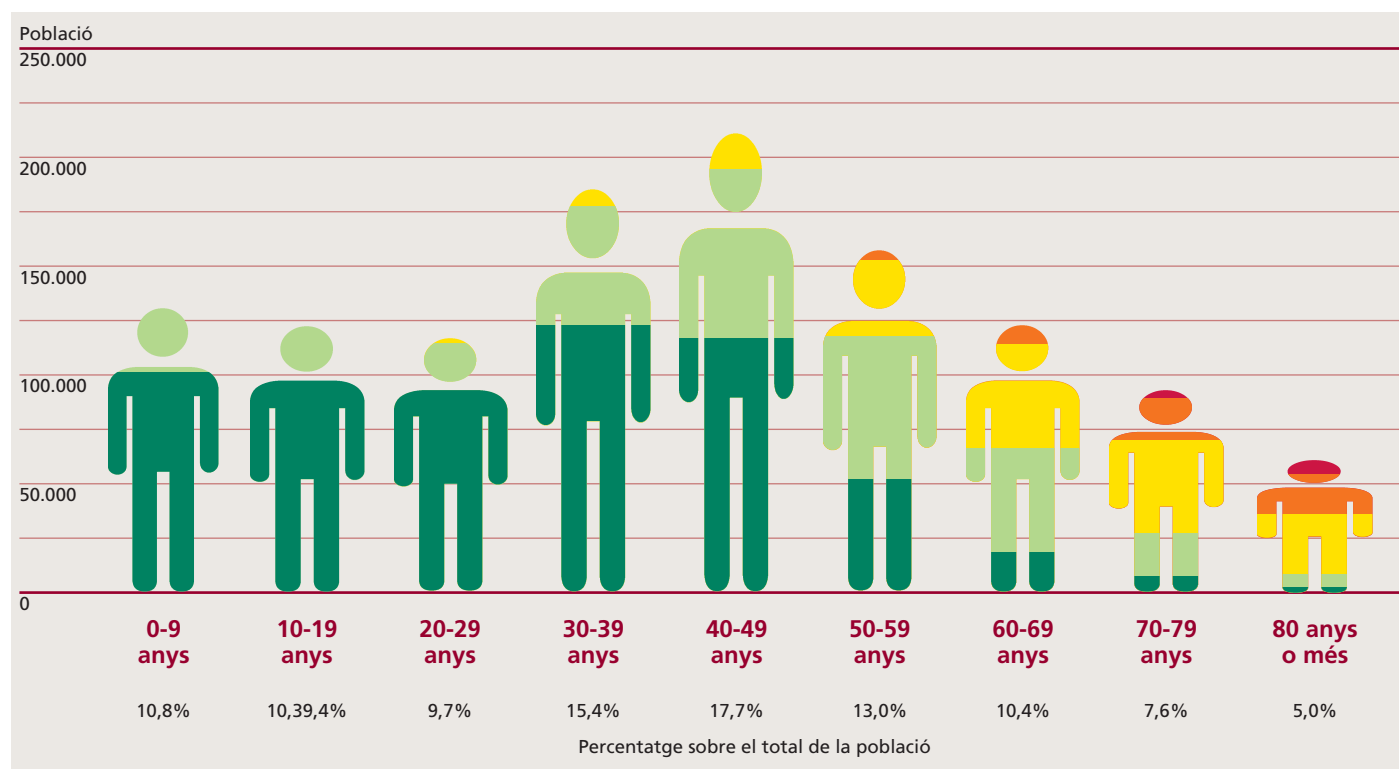

Estratificació basada en GMA

■ E1 Risc molt baix ■ E2 Risc baix ■ E3 Risc moderat ■ E4 Risc alt ■ E5 Risc molt alt

Risc per grups d'edat

L'EQA: una eina per millorar la qualitat assistencial

L'Estàndard de qualitat assistencial (EQA) és una eina d'avaluació de la qualitat de l'activitat assistencial dels equips d'atenció primària que consta de 112 indicadors clínics, 29 dels quals es refereixen a la qualitat diagnòstica. L'eina també inclou indicadors pel que fa a la prevenció quaternària, és a dir, els casos de prescripcions mal indicades. Durant l'any 2015, gràcies a les propostes dels professionals, s'han afegit millores en aquests indicadors. Aquest any també s'han integrat dins dels EQA els indicadors de l'Estàndard de qualitat diagnòstica (EQD).

Resultats dels indicadors d'EQA més destacats

	Pacients amb bon control	% sobre el total de casos
Malaltia cardiovascular		
Tractament amb antiagregants o anticoagulants en la fibril·lació auricular	14.559	89,1
Bon control del tractament amb anticoagulants	8.107	93,3
Tractament antiagregant en cardiopatia isquèmica i accident vascular cerebral	33.601	97,0
Control del colesterol LDL en cardiopatia isquèmica i accident vascular cerebral	18.008	64,9
Tractaments amb blocadors β de la cardiopatia isquèmica i la insuficiència cardíaca	18.303	77,4
Diabetis <i>mellitus</i> tipus 2		
Cribratge del peu diabètic	41.531	66,8
Control de l'hemoglobina glicosilada	43.875	70,5
Cribratge de la retinopatia	32.559	75,1
Factors de risc cardiovasculars		
Control de la tensió arterial	73.618	72,2
Control del colesterol LDL en pacients amb risc cardiovascular alt	5.478	72,8
Risc cardiovascular baix amb hipolipemians mal indicats	40.462	10,1
Activitats preventives		
Reducció del consum d'alcohol en bevedors de risc	4.861	49,8
Reducció de pes en obesitat i sobrepès	43.159	32,0
Millora de l'activitat física en sedentaris amb factors de risc cardiovascular	23.577	44,9
Cribratge de l'obesitat entre els 6 i 14 anys	86.317	83,1
Cribratge d'hàbits tòxics en adolescents	8.452	82,0
Vacunacions		
Cobertura de la vacunació antitetànica en majors de 39 anys	307.583	63,8
Cobertura vacunal sistemàtica infantil	155.305	92,3
Cobertura de la vacunació antigripal en infants de risc	3.475	39,8
Vacunació de la grip en majors de 59 anys	123.872	50,1
Vacunació de la grip en població de risc	12.712	20,2
Atenció domiciliària		
Valoració integral	8.537	97,7
Valoració del risc d'úlceres per pressió	8.318	98,6
Indicadors de qualitat diagnòstica		
Qualitat del diagnòstic de la diabetis <i>mellitus</i> tipus 2	98.416	96,1
Adequació diagnòstica de la hipertensió arterial	5.360	60,8
Adequació diagnòstica de la hipercolesterolèmia	5.468	73,7
Adequació diagnòstica de la malaltia respiratòria	84.809	69,5
Adequació diagnòstica de la malaltia cardiovascular	15.184	63,0

Resultats dels indicadors de l'EQA corresponents a prevenció quaternària

	Pacients en situacions millorables	% sobre el total de casos
Noves estatines mal indicades	5.430	1,2
Inadequació de la prevenció de la gastropatia amb inhibidors de la bomba de protons (omeprazole, lansoprazole, esomeprazole, etc.)	41.311	53,9
Tractament mal indicat en l'osteoporosi amb baix risc de fractura	9.195	1,9
Ús incorrecte de la prova de l'antigen prostàtic específic (PSA)	17.966	15,8

Grups relacionats amb el diagnòstic (GRD) més complexos als hospitals de la Metropolitana Sud

Els grups relacionats de diagnòstic constitueixen un sistema de classificació dels pacients en grups clínicament similars i amb un consum de recursos sanitaris també similar.

GRD mèdics més complexos de l'Hospital Universitari de Bellvitge

GRD	Descripció	Gravetat	Altes 2015	Pes GRD
130	Malalties de l'aparell respiratori amb ventilació assistida > 96 h	4	17	5,2495
130	Malalties de l'aparell respiratori amb ventilació assistida > 96 h	3	11	3,6775
279	Coma hepàtic i altres trastorns majors de fetge	4	23	3,1204
720	Septicèmia i infeccions disseminades	4	52	2,8127
045	Accident cardiovascular i oclusions precerebrals amb infart	4	45	2,7542
280	Cirrosi i hepatitis alcohòlica	4	14	2,6386
044	Hemorràgia intracranial	4	42	2,5376
284	Trastorns del tracte i vesícula biliar	4	10	2,4891
460	Insuficiència renal	4	12	2,3691
190	Infart agut de miocardi	4	13	2,3036
281	Neoplàsia maligna del sistema hepatobiliar o de pàncrees	4	11	2,1989
142	Malaltia pulmonar intersticial i alveolar	4	12	2,1496
137	Infeccions i inflamacions pulmonars	4	29	2,1438
136	Neoplàsies respiratòries	4	52	2,0725
466	Mal funcionament, reacció o complicació de dispositiu, empelt o trasplantament genital i urinari	4	11	2,032

GRD quirúrgics més complexos de l'Hospital Universitari de Bellvitge

GRD	Descripció	Gravetat	Altes 2015	Pes GRD
002	Trasplantament cardíac i/o pulmonar	4	12	21,2277
001	Trasplantament hepàtic i/o d'intestí	4	12	17,7526
004	Traqueostomia amb ventilació mecànica >96 h amb procediment extens o oxigenador de membrana extracorpòria (ECMO)	4	87	15,1318
005	Traqueostomia amb ventilació mecànica >96 h sense procediment quirúrgic extensiu	4	28	10,4855
004	Traqueostomia amb ventilació mecànica >96 h amb procediment extens o oxigenador de membrana extracorpòria (ECMO)	3	27	10,0196
163	Procediment quirúrgic sobre vàlvules cardíacques sense cateterisme cardíac	4	32	9,5401
001	Trasplantament hepàtic i/o d'intestí	3	14	9,0947
260	Procediments quirúrgics majors de pàncrees, fetge i derivació	4	19	7,5962
021	Craniotomia excepte per trauma	4	13	7,4824
001	Trasplantament hepàtic i/o d'intestí	2	23	7,2982
005	Traqueostomia amb ventilació mecànica >96 h sense procediment quirúrgic extensiu	3	18	6,9968
950	Procediment extensiu sense relació amb diagnòstic principal	4	13	6,8235
220	Procediments quirúrgics majors d'estómac, esòfag i duodè	4	19	6,6379
162	Procediment quirúrgic sobre vàlvules cardíacques amb cateterisme cardíac	3	14	6,4396
024	Procediments vasculars extracranials	4	15	6,1041

GRD mèdics més complexos de l'Hospital de Viladecans

GRD	Descripció	Severitat	Altes 2015	Pes GRD
720	Septicèmia i infeccions disseminades	4	24	2,8127
045	Accident cardiovascular i oclusions precerebrals amb infart	4	10	2,7542
137	Infeccions i inflamacions pulmonars	4	21	2,1438
194	Insuficiència cardíaca	4	45	2,0096
139	Altra pneumònia	4	24	1,8747
140	Malaltia pulmonar obstructiva crònica	4	21	1,7791
463	Infeccions de ronyó i tracte urinari	4	11	1,5742
191	Cateterisme cardíac amb trastorns circulatoris excepte cardiopatia isquèmica	3	11	1,5372
136	Neoplàsies respiratòries	3	19	1,2613
045	Accident cardiovascular i oclusions precerebrals amb infart	3	25	1,2591
137	Infeccions i inflamacions pulmonars	3	160	1,2396
134	Embolisme pulmonar	3	26	1,2302
720	Septicèmia i infeccions disseminades	3	33	1,225
240	Neoplàsia maligna digestiva	3	11	1,2182
281	Neoplàsia maligna del sistema hepatobiliar o de pàncrees	3	13	1,1996

GRD quirúrgics més complexos de l'Hospital de Viladecans

GRD	Descripció	Severitat	Altes 2015	Pes GRD
221	Procediments quirúrgics majors de l'intestí prim i gros	3	16	2,8353
308	Procediments quirúrgics de maluc i fèmur excepte articulació major per trauma	3	11	1,9946
175	Procediments cardiovasculars percutanis sense infart agut de miocardi	1	16	1,7292
301	Substitució de l'articulació de maluc	2	25	1,6994
026	Altres procediments del sistema nerviós i relacionats	2	16	1,6968
221	Procediments quirúrgics majors de l'intestí prim i gros	2	53	1,6875
302	Substitució de l'articulació de genoll	2	54	1,6326
301	Substitució de l'articulació de maluc	1	75	1,5344
315	Procediments quirúrgics d'espatlla, colze i avantbraç	2	61	1,4697
313	Procediments quirúrgics de genoll i part inferior de la cama excepte peu	2	22	1,4643
302	Substitució de l'articulació de genoll	1	126	1,4391
308	Procediments quirúrgics de maluc i fèmur excepte articulació major per trauma	2	48	1,4139
221	Procediments quirúrgics majors de l'intestí prim i gros	1	32	1,2786
026	Altres procediments del sistema nerviós i relacionats	1	126	1,2566
227	Procediments quirúrgics majors de l'intestí prim i gros	2	13	1,2364

Serveis d'alta complexitat

Els vuit hospitals de l'ICS actuen com a hospitals generals bàsics i de referència per a la població de la seva àrea d'influència. A més, Vall d'Hebron, Bellvitge i Germans Trias estan acreditats com a centres de tercer nivell. Això vol dir que disposen de la tecnologia i l'expertesa professional necessàries per poder realitzar els procediments assistencials més complexos: trasplantaments, cirurgia cardíaca, cirurgia per tractar la malaltia del Parkinson i l'epilèpsia, radiologia intervencionista complexa i altres procediments mèdics i quirúrgics que requereixen una alta especialització i una tecnologia específica. La resta d'hospitals de l'ICS (Arnau de Vilanova, Joan XXIII, Josep Trueta, Verge de la Cinta i Viladecans) també du a terme algunes activitats considerades d'alta complexitat, com ara cateterismes cardíacs, radiologia intervencionista i cirurgia oncològica, entre altres procediments.

Hospital Universitari de Bellvitge

Trasplantaments

Cor **21**
Fetge **52**
Ronyó **115**

Altres procediments

Cirurgia instrumental de raquis **223**

Cirurgia del Parkinson i l'epilèpsia

Cirurgia del Parkinson **4**

Radiologia intervencionista

Radiologia intervencionista **1.810**

Cirurgia oncològica

Bronquis i pulmons **167**
Esòfag **30**
Estómac **50**
Metàstasi hepàtica **140**
Pàncrees **52**
Recte **129**
Sistema nerviós central **208**

Hospital de Viladecans

Cirurgia oncològica

Metàstasi hepàtica **1**
Recte **27**

Radiologia intervencionista

Radiologia intervencionista **39**

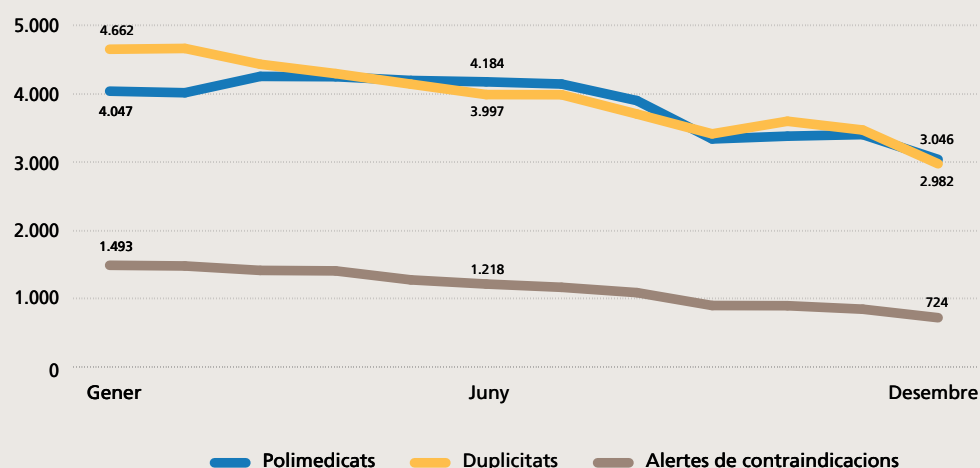
Altres procediments

Cirurgia instrumental de raquis **3**

L'ICS a la Metropolitana Sud redueix en un 40% les redundàncies terapèutiques

Els professionals mèdics de l'ICS han reduït durant el 2015 en 1.680 el nombre de casos de redundàncies terapèutiques, la qual cosa representa una disminució del 36% respecte a la xifra de l'any passat. També han resolt 769 contraindicacions relacionades amb alguns fàrmacs amb notificacions de l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris (un 52% menys) i han dut a terme 1.001 accions de desprescripció en pacients amb polimediació. Això ha estat possible gràcies a l'eina Self-Audit de l'ECAP, que és una aplicació que permet als facultatius de l'ICS la revisió sistemàtica de la prescripció farmacèutica realitzada als pacients.

D'altra banda, durant l'any 2015 el mòdul de Prescripció farmacèutica segura de l'ECAP (PREFASEG) ha començat a mostrar avisos als facultatius si prescriuen la dosi màxima autoritzada a un pacient, cosa que també ha permès augmentar la seguretat clínica.

La UART inicia les activitats

El mes d'agost ha entrat en funcionament la Unitat d'Alta Resolució de Traumatologia Urgent (UART) al Servei d'Urgències de l'Hospital. Es tracta d'un espai específic de 130 m² que incorpora una sala de guixos, un consultori de traumatologia, un espai d'espera per al pacient traumatològic, una sala de treball mèdic i un magatzem exclusiu per a aquesta àrea.

La UART ha permès concentrar la demanda de la patologia urgent traumatològica en un espai i amb uns professionals concrets, per tal de millorar, tant en temps de resposta com en qualitat, l'atenció d'aquest tipus de pacients. De la mateixa manera, la posada en marxa de la UART i la redefinició del circuit del pacient traumatològic han millorat la capacitat d'atenció de pacients quirúrgics al mòdul C d'Urgències.

Nova Unitat d'Hemorràgia Digestiva

La **nova Unitat d'Hemorràgia Digestiva** està situada a la cinquena planta de l'edifici principal i compta amb quatre punts d'atenció equipats amb monitors de freqüència cardíaca, tensió arterial i saturació O₂. La creació d'aquesta Unitat obeeix a la necessitat assistencial d'agrupar en un mateix espai els pacients amb risc elevat de recidiva hemorràgica, i fa possible que siguin atesos per personal d'infermeria especialitzat i rebin una assistència protocol·litzada.

L'Hospital de Dia Mèdic, els gabinets de neurofisiologia i la Unitat d'Esclerosi Múltiple es traslladen a l'edifici d'Urgències

El setembre de 2015 ha tingut lloc el **trasllat de l'Hospital de Dia Mèdic**, els gabinets de neurofisiologia i la Unitat d'Esclerosi Múltiple al nou edifici d'Urgències de l'Hospital. Els 2.750 m² que ocupen les noves dependències tripliquen l'espai amb què comptaven anteriorment, circumstància que permet atendre els pacients en condicions òptimes i millorar substancialment les condicions de treball dels professionals.

El nou Hospital de Dia Mèdic compta amb 29 punts assistencials per fer proves i administrar tractaments que no requereixen ingrés, ocupa una àrea de 912 m² i aglutina en un mateix espai els hospitals de dia que fins ara funcionaven a l'edifici principal, Consultes Externes i l'Hospital Duran i Reynals.

Projecte per millorar la comoditat dels pacients hospitalitzats a Viladecans

Amb la voluntat de fer més còmoda i confortable l'estada dels pacients a l'Hospital, al 2015 s'ha iniciat un projecte –fora del reforç hivernal de les urgències– per descongestionar les unitats d'hospitalització, disminuint el nombre de llits ocupats en les habitacions de quatre. Amb això, no només s'ha aconseguit millorar l'estada dels pacients a l'Hospital i facilitar la feina als professionals, sinó també reduir el temps d'espera dels pacients que procedeixen de l'Àrea d'Urgències i han d'ingressar a una unitat d'hospitalització.

Així mateix, cal destacar que la unitat de suport a Urgències que només s'obria durant l'època de reforç, actualment, està oberta durant tot l'any.

Costa de Ponent potencia l'activitat comunitària mitjançant el treball social sanitari

Els professionals de treball social sanitari de 21 equips d'atenció primària participen en el circuit de violència de gènere de les poblacions d'Esplugues de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Cubelles, Cunit, Sant Andreu de la Barca, Sant Just Desvern, Sant Feliu de Llobregat, el Prat de Llobregat, Viladecans, Gavà, Begues, Sant Boi de Llobregat, Molins de Rei, Santa Margarida i els Monjos, Corbera de Llobregat, Sant Joan Despí, Cornellà de Llobregat, Cervelló i Martorell.

Aquests professionals també han participat activament a la Xarxa d'infància de diferents municipis, posant en comú casos d'infants vulnerables i treballant pel bé de les famílies. Ambdues participacions són molt importants ara que l'eradicació de la violència masclista i familiar és un repte.

Qualitat i seguretat dels pacients

Creació i implantació de la Unitat Funcional de Seguretat dels Pacients

D'acord amb les indicacions de l'ICS, s'ha constituït la Unitat Funcional de Seguretat dels Pacients que integra l'atenció primària i l'atenció hospitalària de la Gerència Territorial. L'objectiu específic per aquest any és formalitzar aquesta Unitat i dissenyar una acció de millora transversal relacionada amb la seguretat dels pacients a nivell territorial, que sigui aplicable a la població que té com a referència els hospitals de Bellvitge i Viladecans amb l'atenció primària corresponent.

Disseny i desplegament del Projecte transfusió segura a Bellvitge

Coincidint amb la Campanya de **transfusió segura** posada en marxa per la Comissió d'Hemovigilància de Catalunya, el Comitè de Seguretat Clínica i el Comitè de Transfusions de l'Hospital de Bellvitge han engegat el Projecte de transfusió segura per sensibilitzar els professionals sobre els riscos inherents a la transfusió d'hemoderivats i adoptar mesures preventives que redueixin l'aparició d'esdeveniments adversos relacionats amb l'ús de components sanguinis en totes les fases del procés. També s'hi ha volgut implicar els pacients en la part del procés en què participen, és a dir, la identificació activa durant l'extracció de la mostra.

Auditoria sobre la llista de verificació quirúrgica a l'Hospital de Viladecans

L'Hospital de Viladecans ha dut a terme entre els mesos de juny i octubre una auditoria de la implantació del llistat de verificació quirúrgica amb els objectius d'avaluar la implantació correcta de la llista de control (*check-list*) quirúrgica informatitzada en tots els serveis de cirurgia i valorar que es faci correctament i no de forma merament administrativa.

L'auditoria s'ha fet sobre 33 IQ repartides entre els diferents serveis quirúrgics i els resultats han estat del 86,8% de llistes realitzades correctament. Malgrat això, també s'han detectat diferents oportunitats de millora, per la qual cosa la direcció ha proposat la creació d'un grup multidisciplinari que abordi aquestes millores al llarg del 2016.

Bellvitge i Viladecans, premis TOP 20

Els dos hospitals han estat guardonats amb sengles **premis TOP 20 2015** a la Gestió Hospitalària Global. El Programa Hospitals TOP 20 és una iniciativa de l'empresa de consultoria Iasist que valora un conjunt d'indicadors assistencials i de processos de gestió.

També en la 1a Jornada d'Innovació de l'ICS, s'ha concedit a l'Hospital de Viladecans el primer premi a la millor experiència innovadora pel projecte "Preoperatori en línia. Infermeria i anestèsia".

Atenció al Ciutadà de la DAP renova la ISO 9001:2008

El suport administratiu a l'activitat assistencial, l'atenció presencial i telefònica i la realització dels tràmits administratius i assistencials propis de les unitats d'atenció al ciutadà de 37 EAP –de 82 CAP i consultoris locals– i de l'ACUT del SAP Baix Llobregat Centre de la DAP Costa de Ponent han aconseguit renovar la certificació ISO 9001:2008, de forma conjunta i sota un model multisite.

Nou sistema de gestió documental a l'atenció primària

El mes de juliol, els centres documentals de tots els EAP de Costa de Ponent han entrat en funcionament simultàniament. Els centres tenen com a finalitat accelerar el flux d'informació i garantir que qual-sevol professional integrat a l'equip, independentment de l'activitat que realitzi, pugui localitzar i disposar de qualsevol document que requereixi per al desenvolupament de la seva activitat professional.

Activitats divulgatives per a pacients, familiars i veïns

L'Hospital de Bellvitge, l'Hospital de Viladecans i la DAP Costa de Ponent han organitzat jornades i activitats divulgatives per conscienciar la ciutadania sobre determinades malalties i promocionar uns hàbits de vida saludables. A l'Hospital de Bellvitge s'han celebrat un total de 15 exposicions amb temàtica mèdica, cultural i solidària.

Cinefòrum a Brians 1

L'Equip d'Atenció Primària Penitenciari (EAPP) Brians 1 ha participat en un cinefòrum solidari sobre la tuberculosi al Centre Penitenciari Brians 1. L'activitat ha combinat la projecció d'imatges amb comentaris i explicacions de caràcter mèdic i sociosanitari i un debat amb els assistents.

L'àrea Metropolitana Sud ha consolidat la presència a Twitter

Un any després de la seva posada en marxa, el perfil a Twitter de l'Hospital Universitari de Bellvitge (@hbellvitge) està plenament consolidat i ha assolit 1.283 seguidors. Amb aquesta nova eina, l'Hospital es fa ressò de les iniciatives que es porten a terme al centre, des de jornades i congressos científics fins a campanyes de sensibilització i promoció de la salut.

► Ciutadania

Nou model d'atenció telefònica a l'atenció primària

L'1 de juliol ha entrat en funcionament un nou model d'atenció telefònica a l'assistència primària amb l'objectiu d'oferir un tracte més personalitzat als usuaris. Des d'aquesta data totes les trucades que es fan per demanar dia i hora de visita a qualsevol dels centres d'atenció primària de l'Institut Català de la Salut són ateses per les operadores de la central de trucades del CAP Cornellà, que abans només donava servei a les poblacions del SAP Baix Llobregat Centre. Gràcies a la internalització d'aquest servei, la GTMS ha incrementat el nombre de contractacions amb la integració de 27 nous professionals a la plantilla.

Els usuaris valoren amb un notable les noves Urgències de l'Hospital de Bellvitge

L'Hospital Universitari de Bellvitge ha assumit per primera vegada la realització de l'enquesta de satisfacció sobre l'atenció urgent hospitalària segons el Pla d'enquestes de satisfacció (PLAENSA©) del CatSalut. S'ha efectuat del 22 al 29 de maig i ha servit per avaluar la qualitat de servei i el grau de satisfacció dels usuaris amb l'objectiu d'obtenir informació per millorar la qualitat en el servei. La mostra ha estat de 80 persones que havien estat usuàries del Servei d'Urgències i la valoració global ha estat d'un 7,45, una molt bona nota si és té en compte el poc temps transcorregut des de la posada en marxa del nou Servei d'Urgències, l'1 de novembre del 2015.

Quant a l'Hospital de Viladecans, el resultat del PLAENSA© 2015 en atenció hospitalària indiquen que els usuaris l'han valorada globalment amb una nota de 7,98 sobre 10. El percentatge de fidelitat (nombre de persones que declaren que voldrien ser ateses en el mateix centre) ha estat del 85%.

A la DAP Costa de Ponent, la ciutadania ha expressat el seu grau de satisfacció global amb una nota de 7,78, un resultat lleugerament superior al del 2012 (7,76).

Del total de reclamacions presentades per la ciutadania en els centres de la DAP Costa de Ponent (2.107), un 11,2% corresponen a reclamacions de tracte. Aquest percentatge és quasi tres punts inferior a l'obtingut el 2014, en què representava el 14,03% del total de reclamacions presentades. S'han presentat 255 reclamacions de tracte, dinou menys que en el 2014.

L'Hospital de Bellvitge ha augmentat la informació telefònica i presencial

La centraleta de telèfons ha atès 221.185 trucades externes (un 9,1% més que el 2014) i 190.667 trucades interiors a operadores (un 25,4% més). Als taulells d'informació de l'edifici principal d'hospitalització, de Consultes Externes i d'Urgències, les hostesses han atès una mitjana diària de 232 consultes personals, 30 trucades telefòniques i 66 sol·licituds de justificants. L'Àrea de Gestió Telemàtica (programació, reprogramació i anul·lacions) ha gestionat 61.379 peticions de la ciutadania, que han permès evitar desplaçaments innecessaris. D'altra banda, s'han enviat 315.116 missatges per SMS de recordatori de visites i de proves diagnòstiques, la qual cosa representa un increment del 47% en comparació amb l'anterior.

► Professionals

L'Hospital de Bellvitge posa en marxa un projecte de desenvolupament de coneixements i competències de lideratge

S'ha posat en marxa un sistema de gestió per competències relacionat amb el lideratge i la gestió que està vinculat als resultats. El sistema d'avaluació incorpora els elements d'allò que ha fet el cap de servei o secció en les seves atribucions com a director i líder d'un equip (memòria, resultats de la DPO individuals i de l'equip; indicadors d'activitat, i queixes i reclamacions rebudes); d'allò que proposa fer en els propers quatre anys (projecte), i una avaluació de 360° consistent en el parer del cap superior, dels homòlegs i de l'equip en relació amb la seva actuació (comportaments observats en la pràctica com a director i líder d'un equip de treball).

Estabilitat a 716 professionals mitjançant contractes d'interinitat

Durant el 2015 s'han realitzat 716 nomenaments interins que pertanyen a totes les categories professionals assistencials i de gestió: professionals especialistes de medicina, professionals d'infermeria, fisioterapeutes, dietistes, TCAI, tècnics especialistes, auxiliars administratius i zeladors. Amb el manteniment d'aquesta política d'estabilitat laboral, que suma 2.137 nomenaments interins en els darrers quatre anys, s'alleuja i millora la situació del personal a la Gerència Territorial Metropolitana Sud (GTMS). A l'Hospital Universitari de Bellvitge s'han efectuat 328 nomenaments; a l'Hospital de Viladecans, 90; i a l'atenció primària, 298.

Bona nota en l'auditoria de prevenció de riscos laborals

L'auditoria de prevenció de riscos laborals efectuada a la GTMS ha donat uns resultats que milloren de manera molt important els aconseguits a l'auditoria de 2011, ja que ha reduït les desviacions totals en un 60% durant el procés de gestió i millora dels darrers quatre anys. Aquests resultats són encara més positius si es té en compte que no hi ha hagut cap desviació major a l'Hospital Universitari de Bellvitge.

8.315
professionals

6.160
dones

2.155
homes

1.826
facultatius

3.985
infermeria
i altres
professions
sanitàries

517
residents

1.987
gestió
i serveis

Activitats de formació continuada

	DAP Costa de Ponent	Hospital Universitari de Bellvitge	Hospital de Viladecans	Total
Activitats formatives	850	448	68	1.366
Places ofertes	22.461	10.168	1.968	34.597
Alumnes amb el 80% d'assistència	12.560	7.320	827	20.707
Hores de formació	82.801	44.759	6.928	134.488

Gairebé 600 activitats

Al llarg de l'any, la Gerència Territorial Metropolitana Sud ha organitzat, a través de la Unitat de Comunicació i Relacions Públiques, 584 activitats pròpies i ha col·laborat donant suport a 56 activitats alienes. La majoria d'aquestes activitats pròpies (566) s'han realitzat a les sales d'actes de l'Hospital Universitari de Bellvitge. Els assistents han estat professionals tant de la GTMS com d'altres institucions sanitàries de l'àmbit català, espanyol i internacional.

Les activitats de contingut assistencial més rellevants han estat el Fòrum de Participació "L'atenció centrada en la persona, un objectiu comú", dins del Programa Pacient Expert de Catalunya; la 7a Jornada de Recerca de l'Institut Català de la Salut; la Primera Jornada sobre Consum d'Oxigen i la Jornada Big data en investigació. Implicacions i conseqüències.

S'ha organitzat també la Festa de Nadal, una activitat de contingut més lúdic però també amb una alta participació dels professionals, i que ha comptat amb la col·laboració especial del compositor Alejandro Abad. Hi han assistit més de cent nens i nenes que han enregistrat un **video** de la cançó "Invítale a cantar", com a part d'un projecte de solidaritat amb els refugiats.

Actualització del Pla d'autoprotecció de l'Hospital de Viladecans

La Unitat Bàsica de Prevenció conjuntament amb el comitè de direcció han efectuat una revisió i actualització del Pla d'autoprotecció de l'Hospital. Com a novetat més destacada hi ha la incorporació d'una fitxa individualitzada per als professionals responsables, en la qual s'indiquen quines són les seves funcions i quines són les actuacions que ha de dur a terme en cas de produir-se un cas d'emergència interna a l'Hospital. La resta del personal i el personal de suport compta amb una fitxa amb instruccions bàsiques.

Vuit premis a l'excel·lència del COMB

El Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB) ha guardonat vuit professionals de la Gerència Territorial Metropolitana Sud. Es tracta del Dr. Sergio Martínez Yélamos, cap de la Unitat d'Esclerosi Múltiple del Servei de Neurologia de l'Hospital Universitari de Bellvitge; el Dr. Pau Casals Caus, facultatiu emèrit del Servei d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor de l'Hospital Universitari de Bellvitge; el Dr. Jordi Monedero, director del SAP Delta del Llobregat; el Dr. Vicente Morales, director de l'Equip d'Atenció Pediàtrica Territorial Alt Penedès-Garraf; el Dr. Amalio Pérez, especialista en medicina familiar i comunitària de l'EAP Cubelles-Cunit; la Dra. Silvia Copetti, especialista en medicina familiar i comunitària de la Unitat de Gestió d'Atenció Primària l'Hospitalet Nord; la Dra. Betlem Salvador, especialista en medicina familiar i comunitària de l'EAP Florida Sud (l'Hospitalet de Llobregat); i la Dra. Montserrat Calafell, facultativa del PADES Baix Llobregat Centre.

D'altra banda, el Dr. Francesc Gudiol, docent sènior de Malalties Infeccioses de l'Hospital Universitari de Bellvitge i catedràtic de la Facultat de Medicina del campus de Bellvitge, ha estat guardonat amb el 7è Premi a la Trajectòria Investigadora de l'Institut Català de la Salut, en el marc de la Jornada de Recerca de l'organització. Així mateix, el Dr. Oriol Bestard, cap de secció del Servei de Nefrologia, ha estat guardonat amb el nou Premi a l'Investigador Jove, concedit en la mateixa Jornada, ex aequo amb el Dr. Israel Molina, responsable de la Unitat de Medicina Tropical i Salut Internacional de l'Hospital Universitari Vall Hebron i del Programa de salut internacional de l'ICS (PROSICS).

► Responsabilitat social corporativa

Exposició sobre cooperació internacional

El mes de maig s'ha inaugurat al vestíbul de les Consultes Externes de l'Hospital Universitari de Bellvitge l'exposició de la Fundació Vicente Ferrer **"El futur comença avui"**. Sota la mirada del prestigiós fotògraf Ramón Serrano, aquesta exposició ha mostrat l'exclusió i la vulnerabilitat en què viuen milers de persones a l'Índia rural i els reptes per superar aquesta situació.

Reconeixement de l'AQUAS a la gestió de residus dels CAP

S'ha obtingut el reconeixement de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQUAS) a l'experiència innovadora de la Unitat d'Infraestructures que, sota el nom "Millora en la gestió de residus als centres de la Metro Sud", ha estat presentada a la III Jornada de l'Observatori d'Innovació en Gestió Sanitària de Catalunya. L'experiència recull les evidències reals que les millores en la gestió dels residus sanitaris han tingut sobre l'atenció primària des del 2010.

En matèria de residus, a l'Hospital Universitari de Bellvitge s'ha implantat un tub pneumàtic per al transport intern dels residus des de les plantes d'hospitalització fins al magatzem final.

L'Hospital de Bellvitge s'adhereix a la campanya de recollida d'aliments

Els professionals de l'Hospital s'han sumat en dues ocasions a la campanya "La fam no fa vacances", una iniciativa de la Fundació Banc dels Aliments per aconseguir que les persones més necessitades rebin ajuda alimentària. A l'estiu s'han recollit 130 kilograms d'aliments i, al Nadal, 50. Per Nadal, l'Hospital també ha promogut una campanya de recollida de joguines.

DAP Costa de Ponent

Ha augmentat considerablement el nombre de publicacions i comunicacions per part dels professionals d'atenció primària. La implementació de la recerca també s'ha vist reflectida en el nombre de professionals que estan elaborant i han llegit la tesi doctoral.

És destacable l'augment de projectes de recerca qualitativa, en part com a conseqüència de la incorporació cada vegada més nombrosa de personal d'infermeria en projectes de recerca.

Projectes actius amb finançament extern

ISCI (FIS + ETES)	13
Altres	27

Projectes finançats i en fase de producció

	52
--	----

Col·laboració amb altres àmbits i hospitals

	32
--	----

Propostes de futur

Pròpies	9
Col·laboracions	5

Publicacions

Indexades	68
No indexades	30

Factor d'impacte total

	88,8
--	------

Factor d'impacte mitjà

	1,9
--	-----

Tesis

	3
--	---

Comunicacions a congressos

Ponències	16
Comunicacions orals	65
Pòsters	158

► Recerca

Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge

El 2015 ha estat un any de consolidació a l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL). Els investigadors del centre han obtingut 133 projectes nous entre els quals destaquen un projecte d'investigació d'excel·lència en l'àmbit internacional (programa H2020) per detectar i prevenir malalties renals cròniques en la tercera edat i un projecte d'investigació de la Fundació La Marató de TV3 sobre malalties cardiovasculars.

Paral·lelament, l'IDIBELL ha apostat de forma clara per la transferència del coneixement i resultats de la recerca a través de la Unitat d'Innovació i Desenvolupament de Negoci. En aquest sentit, destaca la signatura d'un acord de llicència amb l'empresa Oxford Immunotec per a l'ús d'una tecnologia per millorar l'eficiència dels trasplantaments de ronyó.

Hospital Universitari de Bellvitge

Els facultatius investigadors de l'Hospital Universitari de Bellvitge han publicat 523 articles en revistes indexades i 462 en revistes indexades amb factor d'impacte.

Les publicacions amb un factor d'impacte més alt han tractat els temes següents:

- Biaix de la connectivitat funcional a l'escorça prefrontal dels psicòpates
- Prevenció de la tuberculosi associada al factor de necrosi antitumoral
- La via de la coestimulació de les cèl·lules T CD154-CD40 en la lesió renal per isquèmia-reperfusió
- Estudis cel·lulars per a la predicció del risc del rebuig humoral en el trasplantament de fetge
- Canvis en l'epidemiologia de les infeccions osteoarticulars bacterièmiques
- Recanalització per ecoendoscòpia d'una estenosi anastomòtica rectal completa utilitzant un nou stent metàl·lic

Hospital de Viladecans

Els investigadors de l'Hospital de Viladecans, ja plenament integrats a l'IDIBELL, han continuat incorporant-se i treballant conjuntament amb els grups de l'Hospital Universitari de Bellvitge. També s'han consolidat les línies de recerca pròpies del centre com són la d'anestesiologia i de digestiu (trastorns funcionals i al·lèrgies alimentàries). Cal destacar la col·laboració amb l'Institut Català d'Oncologia en la recerca epidemiològica del càncer colorectal.

La Comissió de Recerca de l'Hospital de Viladecans ha comptabilitzat 31 projectes actius dels serveis de neurologia, digestiu, anestesiologia, otorinolaringologia, farmàcia, cirurgia general, ginecologia i reumatologia. A més, els investigadors de l'Hospital de Viladecans han fet 33 publicacions a revistes, i disset ponències, 53 comunicacions i onze pòsters a congressos i han desenvolupat una patent (anestèsia).

► Docència

Formació d'estudiants de grau i postgrau en 42 especialitats de ciències de la salut

Els centres de l'àrea Metropolitana Sud han desenvolupat, un any més, una àmplia i intensa tasca de formació d'estudiants de grau i postgrau en ciències de la salut, en estreta col·laboració, principalment, amb la Universitat de Barcelona.

L'Hospital Universitari de Bellvitge, que està acreditat per a la formació en 42 especialitats de ciències de la salut i compta amb el suport personalitzat de 91 tutors docents, ha acollit 268 estades formatives de facultatius residents d'altres centres i ha tramitat 124 estades nacionals i internacionals.

La Unitat Docent Multiprofessional d'Atenció Familiar i Comunitària (UDMAFIC) Costa de Ponent ha format 189 residents de medicina familiar i comunitària i 8 residents d'infermeria d'atenció familiar i comunitària, amb un total de 123 tutors, i ha acollit estades formatives de residents de medicina interna, pediatria i ginecologia dels hospitals del SISCAT de l'Àrea.

L'Hospital de Viladecans també està acreditat per a la formació d'especialistes en medicina interna i forma part dels dispositius hospitalaris per a la formació sanitària especialitzada de medicina i infermeria d'atenció familiar i comunitària de la UDMAFIC Costa de Ponent.

Així mateix, s'han establert, un any més, convenis de col·laboració amb altres universitats que no s'ubiquen dins del Campus de Bellvitge (Universitat de Barcelona), com és el cas de la Universitat Ramon Llull (Blanquerna), la Universitat Autònoma de Barcelona (Escoles Universitàries Gimbernat), la Universitat Internacional de Catalunya, la Universitat de Vic i l'Escola Creu Roja de Terrassa. També s'han signat convenis de pràctiques amb instituts de formació professional, tant de grau mitjà com de grau superior.

Especialitats convocades
Places ofertes
Places acreditades

Bellvitge	97	90	42
Viladecans	1	0	0
Costa de Ponent	69	59	2

Nombre d'alumnes

L'àrea Metropolitana Sud ha acollit 498 alumnes de grau de medicina (374 a Bellvitge, 40 a Viladecans i 84 a la DAP); 786 alumnes d'infermeria (328 a Bellvitge, 87 a Viladecans i 371 a la DAP) i 357 d'odontologia (229 a Bellvitge i 128 a la DAP). També ha tingut estudiants de grau de fisioteràpia (56), Farmàcia (1), nutrició i dietètica (5), teràpia ocupacional (3) i treball social (2). Quant als alumnes d'ensenyaments tècnics, ha format 114 tècnics de grau mitjà en cures d'auxiliars d'infermeria; 4 tècnics de grau superior en documentació sanitària; 23 tècnics de grau superior de laboratori de diagnòstic clínic; 17 tècnics de grau superior d'anatomia patològica; 22 tècnics de grau superior d'imatge per al diagnòstic; 8 tècnics de manteniment; 2 tècnics de grau superior d'administració i finances i 1 tècnic en activitats administratives en la relació amb els clients. A més, els centres de l'àrea Metropolitana Sud han acollit un total de 519 alumnes de postgrau (FSE) i 212 de màsters.

► Gestió econòmica

Resultat pressupostari de l'exercici 2015: ingressos i despeses

El pressupost inicial assignat el 2015 a la Gerència Territorial Metropolitana Sud (GTMS) per part de l'Institut Català de la Salut ha estat de 530,91 M€. Aquest pressupost recull com a principal font d'ingressos (518,18 M€) les transferències que la GTMS rep del Servei Català de la Salut (CatSalut) com a contrapartida a l'activitat assistencial que du a terme el centre i que queda fixada en el contracte programa. Una aportació molt menor, però que suma els 12,73 M€ restants, són ingressos per prestacions sanitàries a tercers obligats al pagament, i altres ingressos i transferències per prestacions no assistencials, com ara el lloguer d'espais, el rescabament de despeses, el fons de formació continuada, etc. A banda, s'han donat una sèrie de modificacions del pressupost que han suposat un augment del mateix (transferències del Catsalut finalistes; ingressos propis; transferències del Departament d'Economia; generacions de crèdit per majors ingressos o amb una finalitat determinada). Amb totes les modificacions del pressupost que s'han incorporat l'assignació final del 2015 ha estat de 545,50 M€.

Respecte al tancament pressupostari de la despesa de la GTMS de l'exercici 2015, presenta un continuat esforç de contenció de les despeses corrents de funcionament, amb un increment del 9,14%, justificat per la recuperació de la paga extra al 2015 i la recuperació parcial de la paga extra 2012 amb les corresponents cotitzacions socials. La despesa en béns corrents i serveis ha augmentat un 12,66 %, derivat en part per l'obertura de part del nou edifici tecnològic que ha permès el trasllat de les noves urgències i altres dispositius assistencials. En especial, ha afectat a la despesa en serveis estructurals (neteja, bugaderia, etc.); i també cal remarcar l'increment notable a la despesa global de farmàcia com a conseqüència de la incorporació dels nous tractaments per la hepatitis C (aprox. 16,8 M€).

El 2015 a la GTMS s'ha incrementat considerablement la partida de les inversions (44,46%), destinada a la reposició d'equipaments sanitaris deteriorats o obsolets i l'adequació i millores d'instal·lacions i espais assistencials. Tot i això, encara representa una partida insuficient i no arriba ni a l'1% del total del pressupost.

En global, la GTMS ha assolit les obligacions derivades del seu contracte programa amb el CatSalut en termes de provisió de serveis sanitaris, amb un augment de la despesa que ha permès incrementar l'activitat assistencial efectuada amb els mateixos índexs de productivitat i eficiència en la gestió dels recursos.

Pressupost inicial 2015	530.913.173,60
Transferència del CatSalut (assignació)	518.181.173,60
Ingressos propis (assignació)	12.732.000,00
Modificacions del pressupost	14.591.567,38
Transferència del CatSalut (assignacions finalistes i repartiment de saldos)	7.510.849,96
Ingressos propis (assignacions per major recaptació i repartiment de saldos)	1.521.703,17
Transferència Economia per la recuperació 44 dies paga extra 2012	4.106.460,96
Generacions de crèdit per ingressos de:	531.505,54
Ús racional dels medicaments (URM) / Registre de tractaments i pacients (RTP)	16.296,30
Fons de formació contínua	170.454,00
Acció tutorial en formació de postgrau	157.804,00
Ajuts a la investigació	156.300,00
Bonus de sinistralitat	30.651,24
Facturació interna neta (entre diferents gerències territorials)	557.096,98
Reassignacions territorials	363.950,77
Pressupost final 2015	545.504.740,98
Despesa de personal	372.160.198,64
Despesa en béns corrents i serveis	197.702.127,08
Inversions reals	4.137.635,63
Despesa de l'exercici 2015 (obligacions)	573.999.961,35
Resultat pressupostari 2015	-28.495.220,37

Dades no incloses en el tancament pressupostari

Imputació de despeses al Centre Corporatiu	-610.227,44
Imputació de despeses del Centre Corporatiu/ despesa centralitzada	16.489.538,92
Imputació d'ingressos propis del Centre Corporatiu	1.817.546,33

En euros.

► Resumen

El Instituto Catalán de la Salud, la mayor empresa pública de servicios de salud de Cataluña, cuenta con nueve gerencias para prestar atención sanitaria a todo el territorio. Una de ellas es la Gerencia Territorial Metropolitana Sur (GTMS), que incluye el Hospital Universitari de Bellvitge, el Hospital de Viladecans y la Dirección de Atención Primaria Costa de Ponent.

En total, la Gerencia da cobertura a 68 municipios y a una población de 1,3 millones de personas. En ella trabajan 8.100 profesionales.

El Hospital Universitari de Bellvitge es un centro hospitalario de tercer nivel, el de máxima complejidad. Dispone de todas las especialidades médico-quirúrgicas, excepto pediatría y obstetricia. Es el hospital de referencia comunitario para los habitantes de L'Hospitalet de Llobregat y El Prat y es referente asimismo en los procesos que requieren alta tecnología para el Área Metropolitana Sur, Camp de Tarragona y Terres de l'Ebre.

El Hospital de Viladecans es el de referencia de cinco municipios (Viladecans, Gavà, Castelldefels, Begues y Sant Climent de Llobregat) y presta atención sanitaria a una población de 183.000 habitantes. Está acreditado como hospital básico de agudos y sus hospitales de referencia son el de Bellvitge para adultos, el de Sant Joan de Déu para niños y el de Sant Boi de Llobregat para obstetricia.

La Dirección de Atención Primaria (DAP) Costa de Ponent está formada por tres servicios: Delta del Llobregat, Baix Llobregat Centre y Alt Penedès-Garraf-Baix Llobregat Nord que, entre todos, suman 54 equipos de atención primaria, dos equipos penitenciarios y dos equipos de atención pediátrica territorial. A esta oferta hay que añadirle las unidades de atención continuada, atención a la salud sexual y reproductiva, atención domiciliaria, rehabilitación, salud mental, salud laboral y salud internacional.

► Abstract

The Catalan Health Institute (ICS), the largest public healthcare services company in Catalonia, oversees nine Regional Management bodies to provide healthcare across the entire territory. One of these is its Metropolitana Sud Regional Management (GTMS), which includes Bellvitge University Hospital, Viladecans Hospital and the Costa de Ponent Primary Healthcare Management.

In total, the GMTS provides healthcare for 68 municipalities with a catchment population of 1.3 million people. It has a workforce of 8,100 professionals.

Bellvitge University Hospital is a tertiary level hospital, which represents maximum complexity. It covers all medical and surgical specialities except for paediatrics and obstetrics. It acts as the community referral hospital for the inhabitants of L'Hospitalet and El Prat, and is also a referral centre for processes requiring advanced technology from the Metropolitana Sud, Camp de Tarragona and Terres de l'Ebre areas.

Viladecans Hospital is the referral hospital for five municipalities (Viladecans, Gavà, Castelldefels, Begues and Sant Climent de Llobregat) and provides healthcare to a catchment population of 183,000 inhabitants. It is accredited as a basic hospital for acute cases and its referral hospitals are Bellvitge, for adult patients, Sant Joan de Déu for children and Sant Boi de Llobregat for obstetrics.

The Costa de Ponent Primary Healthcare Management (DAP) is formed by three primary healthcare services: Delta del Llobregat, Baix Llobregat Centre and Alt Penedès-Garraf-Baix Llobregat Nord. Together they comprise a total of 54 primary healthcare teams, two prison centre teams and two regional paediatric care teams. In addition it includes the area's continuous care, sexual and reproductive healthcare, rehabilitation, mental health, occupational health and international health units.

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

© Institut Català de la Salut
Gerència Territorial Metropolitana Sud
Feixa Llarga, s/n
08907 L'Hospitalet de Llobregat
Tel. 93 260 75 10
ger@bellvitgehospital.cat

Dipòsit legal: B 19600-2014

Coordinació: Unitat de Comunicació i Relacions Institucionals
de la Gerència Territorial Metropolitana Sud

Realització: hores.com
Disseny gràfic: www.victoroliva.com
Fotografies: Arxiu de la Gerència Territorial Metropolitana Sud

**L'Institut Català de la Salut
és l'empresa pública de serveis de salut
més gran de Catalunya,
amb quasi 39.000 professionals
que presten servei a gairebé sis milions
de persones de tot el territori.**

gencat.cat/ics